

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

2 april 2009

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**waarbij de regering wordt gevraagd de
gevaarlijke en onverantwoordelijke uitspraken
van de paus tijdens zijn Afrikareis te
veroordelen, alsook officieel protest aan te
tekenen bij de Heilige Stoel**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE
BETREKKINGEN
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Wouter DE VRIENDT**

INHOUD

I. Inleiding	3
II. Algemene bespreking	3
III. Bespreking van de tekst en stemmingen	10

Voorgaande documenten:

Doc 52 **1907/ (2008/2009):**

001: Voorstel van resolutie van de heer Baeselen c.s.
002 tot 003: Amendementen.

Zie ook:

005 : Tekst aangenomen door de commissie.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

2 avril 2009

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

**demandant au gouvernement belge
de condamner les propos dangereux
et irresponsables du pape lors de son voyage
en Afrique, et de protester officiellement
auprès du Saint-Siège**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DES RELATIONS
EXTÉRIEURES
PAR
M. **Wouter DE VRIENDT**

SOMMAIRE

I. Exposé introductif	3
II. Discussion générale	3
III. Discussion du texte et votes	10

Documents précédents:

Doc 52 **1907/ (2008/2009):**

001: Proposition de resolution de M. Baeselen et consorts.
002 à 003: Amendements.

Voir aussi:

005 : Texte adopté par la commission.

0000

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Hilde Vautmans

A. — Vaste leden / Titulaires:

CD&V Roel Deseyn, Nathalie Muylle, Inge Vervotte
MR Xavier Baeselen, François-Xavier de Donnea, Daniel
 Ducarme
PS André Flahaut, Patrick Moriau
Open Vld Herman De Croo, Hilde Vautmans
VB Alexandra Colen, Francis Van den Eynde
sp.a Bruno Tuybens, Dirk Van der Maelen
Ecolo-Groen! Wouter De Vriendt
cdH Georges Dallemagne
N-VA Bart De Wever

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Ingrid Claes, Gerald Kindermans, Stefaan Vercamer, Hilâl Yalçın
François Bellot, Corinne De Permentier, Pierre-Yves Jeholet, Olivier
Maingain
Guy Coëme, Jean Cornil, Yvan Mayeur
Katia della Faille de Leverghem, Willem-Frederik Schiltz, Geert Versnick
Rita De Bont, Peter Logghe, Bruno Valkeniers
Hans Bonte, Maya Detiège, N
Meyrem Almaci, Juliette Boulet
Christian Brotcorne, Brigitte Wiaux
Jan Jambon, N

C. — Niet-stemgerechtigd lid / Membre sans voix délibérative:

LDD Martine De Maght

cdH	:	centre démocrate Humaniste		
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams		
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen		
FN	:	Front National		
LDD	:	Lijst Dedecker		
MR	:	Mouvement Réformateur		
N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie		
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten		
PS	:	Parti Socialiste		
sp.a	:	socialistische partij anders		
VB	:	Vlaams Belang		

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>	
DOC 52 0000/000:	Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 52 0000/000:	Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)	CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)	CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN:	Plenum	PLEN:	Séance plénière
COM:	Commissievergadering	COM:	Réunion de commission
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen:</i>	<i>Commandes:</i>
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/ 549 81 60	Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be	www.laChambre.be
e-mail : publicaties@deKamer.be	e-mail : publications@laChambre.be

DAMES EN HEREN,

Dit voorstel van resolutie, waarvoor de Kamer tijdens haar plenaire vergadering van 26 maart 2009 de spoedbehandeling had goedgekeurd, werd door uw commissie besproken tijdens haar vergadering van 1 april 2009.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HOOFDINDIENER VAN HET VOORSTEL

De heer Xavier Baeselen (MR), hoofdindieners van het voorstel van resolutie, beklemtoont dat de onaanvaardbare uitspraken van paus Benedictus XVI tijdens zijn eerste Afrikareis een golf van reacties hebben teweeggebracht.

Tegen hen die de woorden van de paus zouden trachten te vergoelijken, brengt de spreker het volgende in:

- dergelijke uitspraken hebben een grote impact in Afrika en brengen er de strijd tegen de aids-epidemie in het gedrang;
- de paus is niet alleen een kerkleider, maar ook een staatshoofd; als dusdanig nopen zijn uitspraken tot een officiële reactie, langs diplomatieke weg;
- de opschudding die de uitspraken van de paus hebben veroorzaakt, beroert voorts ook de katholieke gemeenschap, aangezien die uitlatingen werden bijgestuurd in de officiële versie die de Heilige Stoel er achteraf van heeft vrijgegeven.

II. — ALGEMENE BESPREKING

De heer Francis Van den Eynde (VB) vindt de reacties naar aanleiding van de uitspraken van het hoofd van een kerk overtrokken. Dat die persoon tegelijk ook staats-hoofd is, wordt alleen maar als excuus aangegrepen.

Hij vermeldt dat men een lange strijd tegen de inmenging van de Rooms-katholieke Kerk in staatszaken heeft gevoerd, maar dat de Staat nu het omgekeerde dreigt te doen en zich met religieuze aangelegenheden dreigt te bemoeien. Hij wil echter de strikte scheiding tussen Kerk en Staat behouden en kan daarom geen voorstander zijn van het voorstel van resolutie. De heer Van den Eynde stelt ook dat hij zich hiermee niet over de inhoud van de uitspraken van paus Benedictus XVI uitspreekt.

De spreker is ook van oordeel dat, als men de redenering, die aan de resolutie ten grondslag ligt, consequent doortrekt, men eveneens tal van andere situaties – de ene al ingrijpender dan de andere – via officiële kanalen aan de kaak zou moeten stellen. Er wordt onder meer verwezen naar de polygamie die door de Islam

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de résolution, pour laquelle la Chambre avait adopté l'urgence lors de sa séance plénière du 26 avril 2009, a été examinée par votre commission lors de sa réunion du 1er avril suivant.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DE L'AUTEUR PRINCIPAL DE LA PROPOSITION

M. Xavier Baeselen (MR), premier signataire de la proposition, souligne que les propos inacceptables tenus par le pape Benoît XVI à l'occasion de son premier voyage en Afrique ont soulevé de nombreuses réactions.

A ceux qui tenteraient de minimiser ces propos, l'auteur souhaite rappeler les points suivants:

- de tels propos ont une portée particulière en Afrique, où ils mettent en danger la lutte contre le fléau du sida;
- le pape n'est pas qu'un homme d'église, il est également un chef d'Etat: à ce titre, ses propos méritent une réaction officielle, empruntant la voie diplomatique;
- l'émotion suscitée par ces propos touchent du reste également le milieu catholique, puisque la version officielle diffusée par le Saint-Siège corrige le propos d'origine.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

M. Francis Van den Eynde (VB) juge exagérées les réactions aux propos du chef d'une Église. Le fait que cette personne soit également chef d'État n'est qu'une excuse.

Il indique que l'on a longtemps combattu l'immixtion de l'Église catholique romaine dans les affaires de l'État, mais que l'État risque aujourd'hui de faire l'inverse et risque de se mêler de questions religieuses. Il entend toutefois maintenir la stricte séparation entre l'Église et l'État et ne peut dès lors se rallier à la proposition de résolution. M. Van den Eynde précise également que ce faisant, il ne se prononce pas sur la teneur des propos du pape Benoît XVI.

L'intervenant estime également que si l'on suit de manière conséquente le raisonnement qui est à la base de la résolution, il faudrait alors dénoncer, par le biais de canaux officiels, beaucoup d'autres situations, les unes plus dramatiques que les autres. Il évoque notamment la polygamie, qui est autorisée par l'Islam et qui a pour

wordt toegestaan en die tot gevolg heeft dat een man met verschillende echtgenotes meer vrouwen met het HIV-virus kan besmetten. Daartegen moet men dan ook «krachtdadig reageren».

De heer Van den Eynde benadrukt dat hij zich in deze niet als een verdediger van de godsdienstvrijheid, maar als een verdediger van het recht op vrije meningsuiting en het recht te dwalen beschouwt. Het is dankzij dit recht dat wetenschappelijke doorbraken mogelijk zijn (geweest).

Afsluitend kwalificeert hij het voorstel van resolutie als totaal ongepast.

Mevrouw Juliette Boulet (Ecolo-Groen!) vindt de uitspraken van de paus onverantwoord. Zij betuigt haar uitdrukkelijke steun aan alle hulpprogramma's ter bestrijding van het HIV-virus en aids. Zij illustreert de ernst van de situatie aan de hand van een aantal cijfers en statistieken. Gelet op de specifieke positie die de Rooms-katholieke Kerk in vele Afrikaanse landen bekleedt en op de grote invloed die zij kan uitoefenen, acht mevrouw Boulet een resolutie, die onder meer tot diplomatie reacties aanzet, noodzakelijk.

Zij onderstreept dat het voorstel van resolutie geenszins tegen de Rooms-katholieke godsdienst zelf is gericht, wel tegen het dogmatisme.

De heer Herman De Croo (Open Vld) verwijst naar de dramatische gevolgen van aids. De volgende elementen brengen hem ertoe om het voorstel van resolutie volmondig te steunen. In de eerste plaats vindt hij het onrustwekkend dat er hooggeplaatste personen zijn die de efficiëntie van het condoom als middel ter preventie van aids ontkennen. (Terzijde stipt hij aan dat het voorstel van resolutie misschien met meer wetenschappelijke argumenten zou kunnen onderbouwd worden). In de tweede plaats is hij van oordeel dat wie dan ook, die mensen in dergelijke aangelegenheden op het verkeerde been zet, een zware fout begaat. Het gezag waarmee de persoon, die dit in de voorliggende kwestie doet, is bekleed, verergert de situatie alleen maar.

Mevrouw Nathalie Muylle (CD&V) stelt dat haar fractie klaar en duidelijk afstand neemt van de controversiële uitspraken over condoomgebruik die paus Benedictus XVI maakte tijdens zijn recente Afrika-reis. Deze uitspraken stuiten tegen de borst, zijn wereldvreemd en kunnen kwalijke gevolgen hebben in de strijd tegen de verschrikkelijke ziekte die HIV/aids is.

effet qu'un homme ayant plusieurs épouses peut transmettre à davantage de femmes le virus du VIH. Il faut dès lors «réagir énergiquement» contre cette situation.

M. Van den Eynde souligne que dans cette affaire, il ne se considère pas comme un défenseur de la liberté de culte, mais comme un défenseur du droit à la liberté d'expression et du droit de se tromper. C'est ce droit qui a permis et qui permet des avancées scientifiques.

En conclusion, il qualifie la proposition de résolution totalement inappropriée.

Mme Juliette Boulet (Ecolo-Groen!) juge les déclarations du pape irresponsables. Elle exprime son soutien explicite envers tous les programmes d'aide visant à lutter contre le virus du VIH et le sida. Elle illustre le sérieux de la situation à l'aide d'une série de chiffres et de statistiques. Compte tenu du statut spécifique dont jouit l'Église catholique romaine dans de nombreux pays africains et de la grande influence qu'elle peut y exercer, Mme Boulet considère qu'il s'impose de voter une résolution, qui invite, entre autres, à adopter des réactions diplomatiques.

Elle souligne que la proposition de résolution n'est nullement dirigée contre la religion catholique romaine elle-même, mais contre le dogmatisme.

M. Herman De Croo (Open Vld) évoque les conséquences dramatiques du sida. Les éléments suivants l'incitent à soutenir sans réserve la proposition de résolution. En premier lieu, il s'inquiète du fait que des personnes haut placées nient l'efficacité du préservatif en tant que moyen de prévention du sida (il remarque incidemment que la proposition de résolution aurait peut-être pu être étayée par davantage d'arguments scientifiques). Il considère, en second lieu, que quiconque induit le public en erreur dans des matières de cette importance commet une grave méprise. L'autorité dont est investie la personne concernée, en l'espèce, ne fait qu'aggraver la situation.

Mme Nathalie Muylle (CD&V) indique que son groupe se démarque clairement des déclarations controversées faites récemment par le pape Benoît XVI au sujet de l'usage du préservatif au cours de son récent voyage en Afrique. Ces déclarations sont choquantes. Elles ne tiennent pas compte de la réalité du terrain. Et elles peuvent avoir des conséquences fâcheuses dans la lutte contre le fléau qu'est le VIH/sida.

Zij onderschrijft dan ook de considerata van deze resolutie en de vraag aan de regering, om via officiële, diplomatieke weg het Vaticaan duidelijk te maken dat de Belgische regering de stelling van de paus omtrent HIV/aids niet steunt en resoluut afwijst. De spreekster wijst er wel op dat men de uitspraak van de paus niet geïsoleerd mag beoordelen. Hij heeft veel meer gezegd dan deze enkele zin, en men moet zijn uitspraken dan ook in die context plaatsen.

De CD&V-Kamerfractie zal de toelichting van deze resolutie echter niet onderschrijven. Niet omdat ze om te beginnen te tendentiekus en te selectief is, maar vooral omdat ze wetenschappelijk en technisch te weinig onderbouwd is en onvoldoende weergeeft hoe complex de strijd tegen HIV/aids in werkelijkheid is. De toelichting laat volgens Mevr. Muylle te weinig ruimte voor nuance, en getuigt vooral van een te beperkte kennis van het terrein.

Mevr. Muylle verwijst hiervoor naar aids-specialisten zoals Peter Piot die duidelijk stellen de HIV/aids-epidemie die we vandaag de dag kennen het resultaat is van een enorm krachtige combinatie van intiem persoonlijk gedrag (waaronder onbeschermd seksueel contact en het delen van injectienaalden) én socio-economische factoren (inclusief armoede, gender ongelijkheid, sociale uitsluiting, migratie en mobiliteit).

Bovendien blijven de stigma's, de taboes en de discriminatie (zowel tegen mensen met HIV/aids als de meest kwetsbare groepen wat betreft deze ziekte) enorme obstakels voor het succesvol terugdringen ervan – niet in het minst in Sub-Sahara Afrika waar de epidemie nog steeds een zeer grote impact heeft.

De seksuele onthouding die door Paus Benedictus XVI wordt aangeprezen, vormt slechts één facet van de strijd tegen HIV/aids. Zo staat het vast dat het condoom het enige middel is dat daadwerkelijk bescherming biedt tegen seksueel overdraagbare ziekten zoals HIV/aids alsook andere aandoeningen die de besmetting met deze ziekte kunnen bevorderen. Maar noch abstinentie, noch condoomgebruik zijn effectief wanneer ze op zichzelf worden gebruikt in een "vacuüm", los van andere strategieën. De strijd tegen aids is dus een "package deal". De ervaring op het terrein toont immers aan dat HIV/aids alleen maar succesvol kan worden teruggedrongen wanneer men gebruik maakt van een mix van middelen.

Elle se rallie dès lors aux considérants de la résolution à l'examen, ainsi qu'à la demande invitant le gouvernement à indiquer clairement au Vatican, par la voie diplomatique, que le gouvernement belge ne soutient pas les déclarations du pape sur le VIH/sida, et qu'il les condamne résolument. L'intervenante souligne cependant que l'on ne peut pas isoler les déclarations du pape de leur contexte. Ces déclarations ne s'étant pas limitées à cette seule phrase, il convient de les replacer dans leur contexte.

Le groupe CD&V ne se ralliera toutefois pas aux développements de la résolution à l'examen, non pas parce que ceux-ci sont, on le notera d'emblée, trop tendancieux et trop sélectifs, mais principalement parce qu'ils ne sont pas suffisamment étayés sur les plans scientifique et technique, et qu'ils ne reflètent pas suffisamment la complexité de la lutte contre le VIH/sida sur le terrain. Mme Muylle estime que ces développements manquent de nuances et qu'ils traduisent surtout un manque de connaissance de la réalité du terrain.

Mme Muylle renvoie à cet égard aux déclarations de spécialistes du sida tels que M. Peter Piot, qui indiquent clairement que l'épidémie actuelle de VIH/sida est la résultante de la combinaison – extrêmement puissante – de comportements intimes personnels (notamment de rapports sexuels non protégés et du partage de seringues) et de facteurs socioéconomiques (y compris de la pauvreté, de l'inégalité entre hommes et femmes, de l'exclusion sociale, de la migration et de la mobilité).

De plus, les stigmates, les tabous et la discrimination (tant à l'encontre des personnes atteintes du VIH/sida que des personnes les plus vulnérables à l'égard de cette maladie) restent d'énormes obstacles à surmonter pour éradiquer cette épidémie, en particulier en Afrique subsaharienne, où elle fait toujours des ravages considérables.

L'abstinence sexuelle préconisée par le pape Benoît XVI n'est que l'un des aspects de la lutte contre le VIH/sida. Ainsi est-il établi que le préservatif est le seul moyen qui protège réellement contre les maladies sexuellement transmissibles telles que le VIH/sida, ainsi que contre d'autres affections pouvant favoriser l'infection par cette maladie. Toutefois, ni l'abstinence, ni l'usage du préservatif ne sont efficaces seuls, en dehors de toute autre stratégie. La lutte contre le sida forme dès lors un tout. En effet, l'expérience acquise sur le terrain indique que la lutte contre VIH/sida ne peut être efficace que si elle s'appuie sur un éventail de moyens.

Tot slot wijst Mevr. Muylle op de betwistbare uitspraken over de strijd tegen HIV/aids van andere gezagsdragers in het recente verleden, en het feit dat de reacties van de collega's toen toch heel wat lauwer waren. Ze onderstreept hierbij ook het waardevolle werk dat dagelijks wordt geleverd in moeilijke omstandigheden door katholieke NGOs en hulporganisaties die actief zijn in Afrika.

De heer Patrick Moriau (PS) zegt dat de hele kwestie erop neerkomt dat een staatshoofd, dat bovendien een status van onfeilbaarheid heeft, onaanvaardbare uitspraken heeft gedaan. Hij vermoedt trouwens dat het niet om een loutere onhandigheid gaat, maar om een welbewuste strategie. Ter ondersteuning van zijn these verwijst hij naar andere recente pauselijke beleidsdaden (onder meer de heropname in de Kerk van Richard Williamson).

De heer Bart De Wever (NV-A) heeft een aantal fundamentele bemerkingen bij het voorstel van resolutie.

Hij vindt dat het voorstel van resolutie tegen de vrijheid van meningsuiting indruist. De spreker preciseert wel dat hij de gegrondheid van de pauselijke uitspraken betwist. Hij zegt dat de wetenschap overtuigd is van het nut van de condooms in de strijd tegen aids.

De heer De Wever zegt dat de indieners, gelet op de zwaarwichtigheid van de voorgestelde resolutie, wel de moeite hadden mogen nemen om de volledige tekst van het interview met Benedictus XVI te bestuderen. Dan had men kunnen zien dat zijn uitspraken in een welbepaalde context zijn gedaan en op sommige vlakken toch wel genuanceerder zijn dan men nu laat uitschijnen. Dat blijkt ook uit sommige reacties in de buitenlandse pers en de afwezigheid van sterke officiële reacties van andere, buitenlandse regeringen. Het resolutievoorstel is geen toonbeeld van waarachtigheid.

Daarnaast vindt hij ook dat het voorstel van resolutie van selectieve verontwaardiging getuigt. Er zijn tal van andere gezagsdragers die onjuiste en bekritiseerbare uitspraken over de bestrijding van aids hebben gedaan. Moeten wij nu ook alle ambassadeurs van de betrokken landen op het matje roepen?

De heer De Wever gaat ook in op het principe van de scheiding van Kerk en Staat. Hij is van oordeel dat de Kerk de Staat niet mag besturen en dat het omgekeerde principe ook geldt: de Staat mag zich niet mengen in kerkelijke aangelegenheden.

Hij merkt ook op dat de paus, als religieuze leider uitsluitend op de gelovigen – zij die vrijwillig de keuze

Enfin, Mme Muylle souligne que d'autres dirigeants ont récemment fait des déclarations contestables au sujet de la lutte contre le VIH/sida et que les réactions de ses collègues ont alors été nettement moins virulentes. Elle souligne également, à cet égard, le travail précieux que livrent quotidiennement, dans des circonstances difficiles, les ONG catholiques et les organisations d'aides présentes en Afrique.

M. Patrick Moriau (PS) souligne que toute la question est qu'un chef d'État, qui a en outre un statut d'infailibilité, a fait des déclarations inacceptables. Il soupçonne d'ailleurs qu'il ne s'agit pas d'une simple maladresse, mais d'une stratégie délibérée. À l'appui de sa thèse, il renvoie à d'autres actes politiques récents du pape (notamment la réintégration dans l'Église de Richard Williamson).

M. Bart De Wever (NV-A) formule une série d'observations fondamentales concernant la proposition de résolution.

Il estime que la proposition de résolution va à l'encontre de la liberté d'expression. L'intervenant précise néanmoins qu'il conteste le bien-fondé des déclarations du pape. Il déclare que la science est convaincue de l'utilité des préservatifs dans la lutte contre le sida.

M. De Wever estime que les auteurs, eu égard à la portée de la résolution proposée, auraient dû se donner la peine d'examiner l'ensemble du texte de l'interview de Benoît XVI. Ils auraient alors pu constater qu'il a fait ses déclarations dans un certain contexte et qu'elles sont tout de même plus nuancées sur certains points que ce que l'on fait croire aujourd'hui, ainsi qu'il ressort également de certaines réactions dans la presse étrangère et de l'absence de réactions officielles fortes de gouvernements étrangers. La proposition de résolution n'est pas un exemple de véracité.

Par ailleurs, il estime également que la proposition de résolution témoigne d'une indignation sélective. De nombreux autres responsables ont fait des déclarations incorrectes et critiquables sur la lutte contre le sida. Devons-nous rappeler à l'ordre tous les ambassadeurs des pays concernés?

M. De Wever aborde également le principe de la séparation de l'Église et de l'État. Il estime que l'Église ne peut diriger l'État et que le principe inverse s'applique également: l'État ne peut se mêler des affaires de l'Église.

Il relève également qu'en tant que chef religieux, le pape exerce uniquement une influence sur les croyants

maken om van deze groep deel uit te maken – invloed uitoefent. Hij relativiseert de pauselijke invloed in de voorliggende kwestie en is van oordeel dat het gebrek aan succes van condooms in Afrika niet zozeer aan de uitspraken van de paus te wijten is, maar eerder het gevolg is van het beeld dat men in Afrika van seksuele beleving heeft.

In zijn rol van staatshoofd heeft de paus het gezag over de ingezetenen van Vaticaanstad. De spreker meent te weten dat de aidsproblematiek in Vaticaanstad niet heel ernstig is.

Tevens hoopt de spreker dat, als het voorliggende voorstel wordt aangenomen, men ook dezelfde houding tegenover andere godsdiensten, zoals de Islam, zal aannemen.

Ten slotte vindt de heer De Wever dat de voorgestelde tekst de vele lovenswaardige inspanningen van christenen en katholieken op het vlak van aidspreventie en –bestrijding onrecht aandoet. Vanuit dat oogpunt is het voorstel onrechtvaardig.

De heer Georges Dallemagne (cdH) kan niet akkoord gaan met de uitspraken van paus Benedictus XVI, hoewel hij wel vindt dat zij in hun juiste context moeten worden geplaatst. Hij vermeldt trouwens dat zijn partij onmiddellijk gereageerd heeft. Niettegenstaande hij de strekking van het voorstel volgt, meent hij dat de toelichting een aantal wetenschappelijke en feitelijke onjuistheden bevat.

Volgens *de heer Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!)* geldt de selectieve verontwaardiging die de voorlaatste spreker aan de kaak heeft gesteld ook voor hem aangezien hij destijds op geen enkel ogenblik heeft geprotesteerd tegen de gevaarlijke uitlatingen van de Zuid-Afrikaanse president.

De invloed van de uitlatingen van de paus is in ieder geval veel aanzienlijker aangezien de kans zeer groot is dat ze het gedrag van tal van gelovigen beïnvloeden.

Bovendien zijn ze een echte kaakslag voor al wie (onderwijsmensen, ngo's enzovoort) zich in het veld inzet in de strijd tegen de verspreiding van aids.

Voorts moet rekening worden gehouden met het mogelijke multiplicatoreffect van die woorden van een kerkleider die nochtans door tal van wetenschappelijke studies worden tegengesproken.

– ceux qui choisissent volontairement de faire partie de cette communauté. Il relativise l'influence du pape dans le débat à l'examen et estime que si les préservatifs n'ont pas de succès en Afrique, c'est moins à cause des déclarations du pape qu'en raison de la conception qu'ont les Africains de la sexualité.

Dans son rôle de chef d'État, le Pape exerce une autorité sur les habitants de la Cité du Vatican. L'intervenant croit savoir que la problématique du sida n'est pas très aiguë au Vatican.

L'intervenant espère d'ailleurs, en cas d'adoption de la proposition à l'examen, qu'on adoptera la même position à l'égard d'autres religions, telles l'islam.

Enfin, M. De Wever estime que le texte proposé porte préjudice aux nombreux efforts louables déployés par les chrétiens et les catholiques dans le cadre de la prévention et de la lutte contre le sida. De ce point de vue, la proposition est injuste.

M. Georges Dallemagne (cdH) ne peut souscrire aux déclarations du pape Benoît XVI, même s'il admet qu'il faut les replacer dans leur contexte. Il souligne d'ailleurs que son parti a réagi immédiatement. S'il adhère à l'objectif de la proposition, il estime néanmoins que les développements contiennent une série d'inexactitudes scientifiques et factuelles.

M. Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!) estime que l'indignation sélective dénoncée par l'avant-dernier intervenant s'applique également à ce dernier, qui n'a à aucun moment dénoncé les propos dangereux tenus naguère par le président sud-africain.

De toute manière, l'impact des paroles prononcées par le pape est beaucoup plus considérable, puisqu'elles risquent fort d'influencer le comportement de nombreux fidèles.

En outre, il s'agit là d'un véritable camouflet vis-à-vis de l'action de tous ceux (ONG, enseignants...) qui s'impliquent sur le terrain pour lutter contre la propagation du sida.

Il faut en outre prendre en compte l'effet multiplicateur possible de ces paroles prononcées par le chef d'une Eglise, alors qu'elles sont pourtant réfutées par d'innombrables études scientifiques.

Dit gezegd zijnde, zouden dergelijke uitlatingen door de Kerk zelf aan de kaak moeten worden gesteld, veel eerder dan door een parlementaire instelling. Wij kunnen het stilzwijgen van de christelijke gemeenschap dan ook alleen maar betreuren.

De heer Denis Ducarme (MR) verwijst naar de opmerkelijke cijfers over de aidsslachtoffers (in totaal 28 miljoen doden wereldwijd sinds het begin van de epidemie) en hij bestempelt de uitlatingen van de paus als «zeer erg, onverantwoordelijk en gevaarlijk».

Die uitlatingen hebben des te meer impact omdat de katholieke Kerk over de hele wereld miljoenen aanhangers heeft.

Die impact wordt nog vergroot doordat die woorden werden uitgesproken tijdens een reis in Afrika, aangezien ongeveer 70% van de aidsdragers Afrikanen zijn.

Tevens moet er nog op worden gewezen dat dergelijke uitspraken in België zelf gevolgen kunnen hebben: het risico bestaat immers dat ze door andere geestelijken worden overgenomen.

Het voorstel van resolutie is evenwel geenszins gericht tegen de katholieke gemeenschap; een aantal katholieken heeft overigens aangegeven de uitspraken van de paus te betreuren. De indianen hebben bij het opstellen van het voorstel van resolutie een humanistische dimensie voor ogen gehouden.

Het beginsel van de scheiding van Kerk en Staat moet uiteraard in acht worden genomen, ook door de paus, die een standpunt inzake het volksgezondheidsbeleid heeft ingenomen.

Mevrouw Alexandra Colen (VB) betuigt haar kritiek tegen het voorstel van resolutie. Zij meent dat het een voorbeeld is van hysterie die de vrije meningsuiting onderdrukt. Het is bovendien zeer selectief en druist in tegen de scheiding van Kerk en Staat. Haar tegenstand is overigens niet ingegeven door het feit dat de resolutie tegen de paus is gericht. Zij zou zich even ongemakkelijk voelen mocht de tekst tegen andere religieuze stromingen of hun leiders gericht zijn.

De spreekster vraagt zich overigens af waar men het recht vandaan haalt om de paus terecht te wijzen. *Mevrouw Colen* omschrijft *Benedictus XVI* als een intellectueel die de kwetsieuze uitspraken waarschijnlijk vooraf grondig heeft overwogen en maant aan om zijn uitspraken te beoordelen in de context waarin zij zijn gedaan. Zo stipt zij onder meer aan dat de pauselijke uitspraken een antwoord waren op de vraag wat de

Cela étant, c'est de l'Eglise elle-même que devrait venir la dénonciation de tels propos, plutôt que d'une institution parlementaire; on ne peut dès lors que déplorer le silence de la communauté chrétienne.

M. Denis Ducarme (MR) renvoie aux chiffres considérables concernant les victimes du sida (en tout, 28 millions de morts dans le monde depuis le début de l'épidémie), pour qualifier les propos du pape de «très graves, irresponsables et dangereux».

L'impact de ceux-ci est d'autant plus considérable qu'à l'échelle mondiale, l'Eglise catholique compte des millions de fidèles.

Le fait que ces paroles aient été prononcées à l'occasion d'un voyage en Afrique alourdit encore leur impact, puisque quelque 70% des porteurs du virus sont africains.

Il faut y ajouter les conséquences de tels propos en Belgique même, où d'autres ecclésiastiques risquent de les relayer.

La proposition de résolution ne vise toutefois nullement à s'opposer au monde catholique, d'où sont du reste parvenus un certain nombre de témoignages regrettant les propos du pape. La volonté des auteurs de la proposition est de s'ancrer dans une perspective humaniste.

Il faut certes respecter le principe de la séparation entre l'Eglise et l'Etat, mais ce principe doit également s'appliquer au pape, qui a pris position en matière de politique de santé publique.

Mme Alexandra Colen (VB) se montre critique à l'égard de la proposition de résolution. Elle estime qu'il s'agit d'un exemple d'hystérie qui réprime la liberté d'expression. La proposition est en outre très sélective et est contraire à la séparation entre l'Eglise et l'Etat. Son opposition n'est d'ailleurs pas inspirée par le fait que la résolution est dirigée contre le pape. Elle se sentirait aussi mal à l'aise si le texte était dirigé contre d'autres courants religieux ou leurs dirigeants.

L'intervenante se demande du reste de quel droit on fait la leçon au pape. *Mme Colen* définit *Benoît XVI* comme un intellectuel qui a probablement mûrement réfléchi à l'avance aux déclarations litigieuses et qui insiste pour que l'on juge celles-ci dans le contexte où elles ont été faites. Ainsi, elle fait notamment observer que les propos du pape étaient une réponse à la question de savoir ce que l'Eglise catholique romaine – et

Rooms-katholieke Kerk – dus nièt de wereldlijke autoriteiten – in het kader van de strijd tegen aids kunnen doen.

Aan de hand van een wetenschappelijk artikel van Dr. Edward Green (*Harvard School of Public Health*), wijst zij erop dat de uitspraken van de paus niet zomaar dom zijn en dat het gebruik van condooms alleen aids de wereld niet zal uithelpen. Er spelen ook tal van andere factoren. In deze bijdrage wordt er ook op gewezen dat de sociale en economische situatie van de betrokkenen eveneens een rol speelt. De auteur meent ook dat de promotie van het condoomgebruik risicocompenserend gedrag tot gevolg kan hebben (de betrokkenen voelen zich beschermd door dit voorbehoedsmiddel en zullen mede daardoor risicogedrag vertonen).

Mevrouw Colen meent ook dat de uitspraken de verdienste hebben gehad dat zij het debat aangezwengeld hebben.

De heer François-Xavier de Donnea (MR) geeft aan dat de boodschap die wordt uitgedragen door het grootste deel van de christelijke gemeenschap en hiërarchie niet mag worden ontluisterd door dit debat. In dit geval heeft de paus de gelovigen op een te bereiken ideaal gewezen, waarmee hij uiteraard geen grenzen overtreedt. Dat neemt niet weg dat het condoom nuttig is voor allen die er niet in slagen het vooropgestelde ideaal te verwezenlijken.

Het lid is verheugd dat een aantal amendementen werd ingediend (zie *infra*), die beogen de oorspronkelijk ingediende tekst te nuanceren; bepaalde bewoordingen van dat voorstel konden immers in ongunstige zin worden opgevat.

De spreker vindt het bijzonder positief dat amendement nr. 11 van de heer Moriau c.s. (DOC 52 1907/003) tevens verwijst naar de bestrijding van andere ziekten, zoals malaria. Malaria maakt in Afrika meer slachtoffers dan aids, maar aangezien alleen de armen erdoor worden getroffen, krijgt die ziekte minder aandacht in de media.

De spreker merkt op dat de scheiding van Kerk en Staat een heikel vraagstuk is. Dreigt men niet in hachelijke situaties terecht te komen als men reageert op elk standpunt dat een religieuze gezagsdrager inneemt? Er zijn nog andere religies dan de katholieke; de gevaarlijke standpunten van hun leiders hebben vaak meer weerklank dan de woorden van de paus, ook in België.

donc pas les autorités mondiales – peut faire dans le cadre de la lutte contre le sida.

S'appuyant sur un article scientifique du Dr Edward Green (*Harvard School of Public Health*), elle souligne que les propos du pape ne sont pas si stupides et que l'usage de préservatifs, à lui seul, ne débarrassera pas le monde du sida. Il y a également plein d'autres facteurs qui jouent. L'intervenante attire aussi l'attention sur le fait que la situation socio-économique des personnes concernées revêt de l'importance. Elle considère également que la promotion de l'usage du préservatif peut engendrer un comportement de compensation du risque (les intéressés se sentent protégés par ce moyen de prévention et adopteront de ce fait un comportement à risque).

Mme Colen estime également que ces propos ont eu le mérite d'avoir stimulé le débat.

M. François-Xavier de Donnea (MR) déclare que le présent débat ne doit pas obscurcir le message porté par la plus grande partie de la communauté et de la hiérarchie chrétiennes. En l'occurrence, le pape a rappelé aux fidèles un idéal, ce en quoi il est évidemment tout à fait dans son rôle. Cela ne doit pas empêcher le constat que le préservatif a un rôle utile à jouer pour tous ceux qui n'arrivent pas à atteindre l'idéal proposé.

L'intervenant se réjouit qu'un certain nombre d'amendements soient proposés (*cf. infra*), qui visent à nuancer le texte initialement déposé, dont la formulation pouvait parfois être perçue négativement.

L'intervenant juge particulièrement positif que l'amendement n° 11 de M. Moriau et consorts (DOC 52 1907/003) prenne également en considération la lutte contre d'autres maladies, comme le paludisme, qui fait davantage de victimes en Afrique que le sida (mais qui ne touche que les pauvres, ce qui ne lui vaut pas la même médiatisation).

Le membre fait observer que la séparation entre l'Eglise et l'Etat est un problème délicat. A vouloir réagir à chaque prise de position d'un dignitaire religieux, ne risque-t-on pas de se lancer dans un engrenage dangereux? Il y a d'autres religions que la religion catholique et les prises de position dangereuses de leurs dignitaires ont parfois davantage de résonance que les propos du pape, y compris en Belgique.

Tot slot vindt de spreker dat het spijtig zou zijn mocht deze tekst in België worden ervaren als vijandig ten opzichte van de Kerk en de katholieke godsdienst.

Mevrouw Hilde Vautmans (Open Vld) vindt dat het parlement het zichzelf verplicht was te reageren op de standpunten van de paus. Al wat met aids te maken heeft, blijft nog te vaak een taboe, niet alleen in Afrika maar ook in België; de woorden van de paus zijn derhalve nog meer ontgoochelend.

III. — BESPREKING VAN DE TEKST EN STEMMINGEN

Consideransen

De heer Dallemagne, mevrouw Muylle en de heer De Croo dienen amendement nr. 3 (DOC 52 1907/003) in, dat ertoe strekt het woord «onverantwoordelijke» in considerans A weg te laten.

De heer Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!) betreurt dat die wijziging de tekst te sterk afzwakt.

Amendement nr. 3 van de heer Georges Dallemagne c.s. wordt aangenomen met 11 stemmen tegen 1 en 2 onthoudingen.

De aldus geamendeerde considerans A wordt aangenomen met 11 tegen 4 stemmen.

Over de consideransen B tot D worden geen opmerkingen gemaakt. Ze worden achtereenvolgens aangenomen met 13 tegen 3 stemmen.

De heer Dallemagne, de dames Muylle en Vautmans en de heer De Croo dienen amendement nr. 4 (DOC 52 1907/004) in, dat ertoe strekt de woorden «het condoomgebruik» te vervangen door de woorden «het verspreiden van condooms»; het wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 1 en 2 onthoudingen.

Mevrouw Muylle en de heren Dallemagne en De Croo dienen amendement nr. 7 (DOC 52 1907/003), dat ertoe strekt datzelfde punt E aan te vullen. Het wordt aangenomen met 12 stemmen 3 onthoudingen.

De aldus geamendeerde considerans E wordt aangenomen met 12 tegen 3 stemmen.

Amendement nr. 8 van mevrouw Muylle, en de heren Dallemagne en De Croo (DOC 52 1907/003), dat ertoe

Enfin, le membre estime qu'il serait regrettable que le présent texte soit ressenti en Belgique comme hostile à l'Eglise et à la religion catholique.

Mme Hilde Vautmans (Open VLD) estime que le Parlement se devait de réagir aux prises de position du pape. Tout ce qui touche au sida reste encore trop souvent un tabou, non seulement en Afrique mais aussi en Belgique et les propos du pape sont dès lors d'autant plus décevants.

III. — DISCUSSION DU TEXTE ET VOTES

Considéran

M. Dallemagne, Mme Muylle et M. De Croo proposent de supprimer le mot «irresponsables» au considérant A (*amendement n° 3 - DOC 52 1907/003*).

M. Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!) regrette que cette modification édulcore trop le texte.

L'amendement n° 3 de M. Georges Dallemagne et consorts est adopté par 11 voix contre 1 et 2 abstentions.

Le considérant A, ainsi modifié, est adopté par 11 voix contre 4.

Les considérants B à D n'appellent aucune observation et sont adoptés par 13 voix contre 3.

Au considérant E, *l'amendement n° 4 de M. Dallemagne, Mmes Muylle et Vautmans et M. De Croo (DOC 52 1907/004)*, qui vise à remplacer les mots «le port du préservatif» par les mots «la distribution de préservatifs» est adopté par 12 voix contre 1 et 2 abstentions.

L'amendement n° 7 de Mme Muylle et de MM. Dallemagne et De Croo (DOC 52 1907/003), qui tend à compléter le même point E, est adopté par 12 voix et 3 abstentions.

Le considérant E ainsi modifié est adopté par 12 voix contre 3.

L'amendement n° 8 de Mme Muylle, MM. Dallemagne et De Croo (DOC 52 1907/003), qui vise à insérer un

strekt een considerans E/1 in te voegen, wordt verbeterd op voorstel van de hoofdindieners: alleen de eerste zin blijft behouden.

Het aldus verbeterde amendement nr. 8 tot invoeging van een considerans E/1 wordt aangenomen met 12 stemmen tegen 1 en 2 onthoudingen.

Over de consideransen F en G worden geen opmerkingen gemaakt.

Ze worden aangenomen met 12 tegen 3 stemmen.

De heer Moriau, mevrouw Muylle en de heren Dallemagne en Denis Ducarme stellen voor considerans H aan te vullen (amendement nr. 11 - DOC 52 1907/003), teneinde eraan te herinneren dat in het kader van de zesde Millenniumdoelstelling ook andere ziekten dan aids moeten worden bestreden.

Amendement nr. 11 en de aldus gewijzigde considerans H worden achtereenvolgens aangenomen met 12 stemmen en 3 onthoudingen.

Over de consideransen I, J en K worden geen opmerkingen gemaakt.

Ze worden eveneens aangenomen met 12 stemmen en 3 onthoudingen.

De heer Dallemagne, de dames Muylle en Vautmans, en de heren Baeselen en De Croo dienen amendement nr. 5 (DOC 52 1907/003) in, dat ertoe strekt considerans L toe te voegen, teneinde te herinneren aan de niet aflatende aandacht van het Belgisch parlement voor de bestrijding van aids.

Amendement nr. 5 wordt aangenomen met 12 stemmen en 3 onthoudingen.

Verzoekend gedeelte

De heer Dallemagne, de dames Vautmans en Muylle en de heer De Croo stellen voor het eerste punt van het verzoekend gedeelte te amenderen (amendement nr. 6, DOC 52 1907/003), om het aan de regering gevraagde protest bij de Heilige Stoel langs de gebruikelijke weg te uiten.

De heer Francis Van den Eynde (VB) ziet in al die demarches een opbod dat hysterische vormen aanneemt.

De heer Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!) verklaart er de voorkeur aan te geven tevens bij de nuntius te protesteren, zoals in de oorspronkelijke tekst was aangegeven.

considérant E/1, est corrigé sur la proposition de son auteur principal: seule la première phrase est maintenue.

Ainsi corrigé, l'amendement n° 8 insérant un considérant E/1 est adopté par 12 voix contre 1 et 2 abstentions.

Les considérants F et G n'appellent aucune observation.

Ils sont adoptés par 12 voix contre 3.

M. Moriau, Mme Muylle, MM. Dallemagne et Denis Ducarme proposent de compléter le considérant H (amendement n° 11 - DOC 52 1907/003), afin de rappeler que d'autres maladies que le sida doivent être combattues dans le cadre du sixième objectif du Millénaire.

L'amendement n° 11 et le considérant H ainsi modifié sont successivement adoptés par 12 voix et 3 abstentions.

Les considérants I, J et K n'appellent aucune observation.

Ils sont également adoptés par 12 voix et 3 abstentions.

L'amendement n° 5 de M. Dallemagne, Mmes Muylle et Vautmans et MM. Baeselen et de Croo (DOC 52 1907/003) proposent l'ajout d'un considérant L, dans le but de rappeler la préoccupation constante du Parlement belge vis-à-vis de la lutte contre le sida.

Il est adopté par 12 voix et 3 abstentions.

Dispositif

M. Dallemagne, Mmes Vautmans et Muylle et M. De Croo proposent d'amender le point 1 du dispositif (amendement n° 6 - DOC 52 1907/003), afin que la protestation auprès du Saint-Siège demandée au gouvernement procède par la voie habituelle.

M. Francis Van den Eynde (VB) voit dans ces démarches une surenchère hystérique.

M. Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!) déclare préférer, comme le propose le texte initial, qu'une protestation soit également adressée au nonce.

Amendement nr. 6 op het eerste verzoek van het verzoekend gedeelte en het aldus gewijzigde verzoek worden achtereenvolgens aangenomen met 10 tegen 3 stemmen en 1 onthouding.

Amendement nr. 9 van mevrouw Muylle, de heer Dallemagne, mevrouw Vautmans en de heer De Croo (DOC 52 1907/003) strekt ertoe verzoek 2 van het verzoekend gedeelte te wijzigen.

Volgens de heer Francis Van den Eynde (VB) en de heer Bart De Wever (N-VA) is dat amendement door drongen van dogmatisme, aangezien het ertoe strekt een reactie af te dwingen op elke verklaring van een religieuze of politieke leider die twijfelt aan het nut van condooms bij de bestrijding van aids: aldus wordt de hele wereld het recht op twijfel ontnomen. Die bepaling is hoe dan ook onrealistisch: moet militair worden opgetreden tegen elke soortgelijke uitspraak?

De heer Xavier Baeselen (MR) geeft aan dat de indieners van het voorstel van resolutie geen voorstander zijn van een strijdlustige reactie.

Hij merkt op dat zolang de wetenschappers ervan uitgaan dat het condoom een nuttig instrument is in de strijd tegen de verspreiding van aids, er twijfel over zaaien gelijk staat met het in vraag stellen van het optreden van een aantal in het veld actieve ngo's – waaronder trouwens ook katholieke ngo's.

De heer François-Xavier de Donnea (MR) vindt de oorspronkelijke formulering van het punt 2 omzichtiger dan wat bij amendement wordt voorgesteld. Het zou zo moeilijk zijn om uit te maken wie men viseert dat die bepaling per definitie onuitvoerbaar wordt.

Als gevolg van die bespreking trekt mevrouw Nathalie Muylle (CD&V) amendement nr. 9 in.

Het punt 2 wordt aangenomen met 10 tegen 3 stemmen en 1 onthouding.

Amendement nr. 1 van de heren Flahaut en Moriau (DOC 52 1907/002), waarbij zij voorstellen een derde punt toe te voegen aan het verzoekend gedeelte, wordt ingetrokken.

Amendement nr. 10 van mevrouw Muylle, de heer Dallemagne, mevrouw Vautmans en de heer De Croo, dat er eveneens toe strekt een punt 3 toe te voegen, wordt vervangen door amendement nr. 12 van de heren Dallemagne en Baeselen, de dames Muylle en Vautmans en de heer Denis Ducarme (DOC 52 1907/003).

L'amendement n° 6 au point 1 du dispositif et le point 1 ainsi modifié sont successivement adoptés par 10 voix contre 3 et 1 abstention.

L'amendement n° 9 de Mme Muylle, M. Dallemagne, Mme Vautmans et M. de Croo (DOC 52 1907/003) tend à modifier le point 2 du dispositif.

M. Francis Van den Eynde (VB) et M. Bart De Wever (N-VA) jugent empreint de dogmatisme cet amendement qui vise à réclamer une réaction à toute déclaration d'un responsable politique ou religieux mettant en doute l'utilité du préservatif pour combattre le sida: on dénie au monde entier le droit de douter. Cette disposition est de toute manière irréaliste: faudra-t-il intervenir militairement en réaction à tout propos de ce type?

M. Xavier Baeselen (MR) déclare que les auteurs de la proposition ne prônent pas une réaction va-t-en-guerre.

Il fait observer que, aussi longtemps que le monde scientifique estime que le préservatif est un instrument utile dans la lutte contre la propagation du sida, vouloir le remettre en cause équivaut à remettre en cause l'action d'un certain nombre d'ONG actives sur ce terrain – parmi lesquelles, au demeurant, des ONG catholiques.

M. François-Xavier de Donnea (MR) estime que la formulation initiale du point 2 est plus prudente que ce qui est proposé par voie d'amendement. Il sera si difficile de définir qui l'on vise que cette disposition est par essence inapplicable.

À la suite de cette discussion, Mme Nathalie Muylle (CD&V) retire l'amendement n° 9.

Le point 2 est adopté par 10 voix contre 3 et 1 abstention.

L'amendement n° 1 de MM. Flahaut et Moriau (DOC 52 1907/002), qui propose l'ajout d'un troisième point au dispositif, est retiré.

L'amendement n° 10 de Mme Muylle, M. Dallemagne, Mme Vautmans et M. De Croo, qui tend également à ajouter un point 3, est remplacé par l'amendement n° 12 de MM. Dallemagne, Baeselen, Mmes Muylle et Vautmans et M. Denis Ducarme (DOC 52 1907/003).

De heer Xavier Baeselen (MR) wijst erop dat die nieuwe paragraaf tot doel heeft de minister van Ontwikkelingssamenwerking ermee te belasten in het kader van de partnerschappen het beleid ter bestrijding van de verspreiding van aids voort te zetten.

De heer Denis Ducarme (MR) geeft aan dat het in geen geval de bedoeling is aan de minister van Ontwikkelingssamenwerking een antiklerikale opdracht toe te vertrouwen.

De heren Patrick Moriau (PS) en *Roel Deseyn (CD&V)* vinden dat dit amendement eigenlijk niet veel toevoegt, aangezien gewoon wordt gevraagd een reeds gevoerd beleid voort te zetten.

Het ter vervanging van amendement nr. 10 ingediende amendement nr. 12 van de heer Dallemagne c.s., dat strekt tot invoeging van een punt 3. in het verzoekende gedeelte, wordt aangenomen met 10 tegen 3 stemmen en 2 onthoudingen.

*
* *

Als gevolg van de aan de tekst aangebrachte wijzigingen wijzigt de commissie het opschrift van het voorstel van resolutie: *amendement nr. 2 van de heer Dallemagne, mevrouw Muylle en de heer De Croo (DOC 52 1907/003)*, dat ertoe strekt de woorden «gevaarlijke en onverantwoordelijke» te vervangen door het woord «onaanvaardbare», wordt aangenomen met 8 tegen 2 stemmen en 5 onthoudingen.

Het aldus gewijzigde opschrift wordt aangenomen met 8 tegen 4 stemmen en 3 onthoudingen.

*
* *

Het gehele, aldus gewijzigde voorstel van resolutie, wordt aangenomen met 8 tegen 3 stemmen en 1 onthouding.

De rapporteur,

Wouter DE VRIENDT

De voorzitter,

Hilde VAUTMANS

M. Xavier Baeselen (MR) souligne que l'objet de ce nouveau paragraphe est de charger le ministre de la Coopération au Développement de poursuivre la politique de lutte contre la propagation du sida dans le cadre des partenariats.

M. Denis Ducarme (MR) précise qu'il ne s'agit en aucun cas de confier au ministre de la Coopération au Développement une mission anti-cléricale.

MM. Patrick Moriau (PS) et *Roel Deseyn (CD&V)* estiment que cet amendement n'apporte en fait pas grand chose, puisqu'il s'agit de poursuivre la politique qui est d'ores et déjà menée.

Proposé en remplacement de l'amendement n° 10, l'amendement n° 12 de M. Dallemagne et consorts qui ajoute un point 3 au dispositif est adopté par 10 voix contre 3 et 2 abstentions.

*
* *

À la suite des modifications apportées au texte, la commission modifie l'intitulé de la proposition: *l'amendement n° 2 de M. Dallemagne, Mme Muylle et M. De Croo (DOC 52 1907/003)*, qui remplace dans l'intitulé les mots «dangereux et irresponsables» par le mot «inacceptables», est adopté par 8 voix contre 2 et 5 abstentions.

L'intitulé ainsi modifié est adopté par 8 voix contre 4 et 3 abstentions.

*
* *

L'ensemble, ainsi modifié, est adopté par 12 voix contre 3 et 1 abstention.

Le rapporteur,

Wouter DE VRIENDT

La présidente,

Hilde VAUTMANS